

nemen die hen in een vroeger stadium tot terughoudendheid genoopt zouden hebben. Het was of dan bij hen ergens een rem los ging zitten, of zij op het behoud van het leven dat zij zolang in de waagschaal gesteld hadden, eigenlijk geen prijs meer stelden, of zij door de al zo lang dreigende arrestatie als door een magneet aangetrokken werden – misschien speelde bij deze en gene ook onbewust schuldgevoel een rol: schuldgevoel om het feit dat makkers gefusilleerd en *zij* nog in leven waren. Tegen achtergronden als deze was het dat dan te grote risico's genomen werden. Was het zo niet bij Gerrit van der Veen toen hij in de vroege uren van 1 mei zijn overval op het Huis van Bewaring I te Amsterdam doorzette?

Tien dagen tevoren was het met Dienske niet anders gegaan.

In februari waren twee rayonhoofden van Noord-Holland gearresteerd. Welnu, medio april werd Dienske's vrouw, Bep, opgebeld door iemand die zei dat zij de dochter van een van die rayonhoofden was en dat zij aan Dienske op het Spui in Amsterdam een belangrijke boodschap van haar vader over te brengen had. Dienske verzuimde na te laten gaan of dat telefonisch verzoek bonafide was, evenmin schakelde hij een tussenpersoon in of liet hij zich begeleiden. Erger nog: toen hij op 20 april op het afgesproken uur op het Spui van de fiets stapte, had hij twee tassen met bonkaarten bij zich. Hij werd onmiddellijk door de *Sicherheitspolizei* overmeesterd en in het Huis van Bewaring opgesloten.

Ook hém trachtte Gerrit van der Veen op 1 mei te bevrijden. Johannes Post zou twee-en-een-halve maand later een tweede poging ondernemen. Kort nadien werd Dienske naar Vught overgebracht. Eén van de bewakers wist aan mej. van Tongeren nog een op sigarettenpapier gekrabbeld afscheidsbriefje te doen toekomen:

'Ik ben vol goede moed. Niets kan mij scheiden van de liefde in Christus. Maak je dus over mij niet bezorgd, God maakt het wonderlijk wel. Denk om Bep en de kinderen. Zij moeten in veiligheid gebracht worden. Vertel hun dat Vader niet bang is geweest voor de dood en dat hij gedaan heeft wat God in zijn wonderbaarlijk bestier van hem vroeg. Nederland *zal* herrijzen. De dageraad der bevrijding licht reeds op achter de horizon. Het werk *moet* voortgaan, juist nú, maar niet in eigen kracht. De Heer zal het maken.'¹

Henk Dienske stierf in een *Aussenkommando* van het concentratiekamp Neuengamme in februari 1945. Het werk *was* voortgegaan.

¹ Aangehaald in J. J. van Tongeren: 'De geestelijke achtergrond van het werk van de Groep-2000' (z.d.), p. 27 (Doc-II-295, a-2).